

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003081

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сінельников Володимир Іванович

2. Volodymyr I. Sinelnikov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-6616-4507

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту: 13-08-2026

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: ТЕАТРАЛЬНО - КОНЦЕРТНИЙ ЗАКЛАД КУЛЬТУРИ «КИЇВСЬКИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ „БЕРЕГІНЯ“»

Код за ЄДРПОУ: 22933784

Місцезнаходження: вулиця Івана Миколайчука, Київ, 02152, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15234

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11, 13.11.44

Тема дисертації:

1. Традиційна культура та міжетнічна комунікація національних спільнот півдня Житомирського Полісся: екосистемний підхід
2. Traditional Culture and Interethnic Communication of the National Communities of Southern Zhytomyr Polissia: An Ecosystem Approach

Реферат/анотація:

1. Дисертаційну роботу присвячено комплексному культурологічному дослідженню екосистемної парадигми традиційної культури національних спільнот півдня Житомирського Полісся у контексті міжетнічних комунікацій у XIX – першій чверті XXI ст. У роботі розглянуто історичні передумови формування багатокультурного середовища регіону, особливості взаємодії етнічних громад, а також механізми функціонування, причини трансформації, проблеми та стратегії збереження елементів традиційної культури регіону в умовах соціокультурних змін і викликів першої чверті XXI ст. Об'єктом дослідження є традиційна культура національних спільнот півдня Житомирського Полісся. Предметом – процеси функціонування, трансформації та міжетнічної комунікації традиційної культури національних спільнот півдня Житомирського Полісся в екосистемному вимірі. Мета дослідження – здійснити комплексний аналіз традиційної культури національних спільнот півдня Житомирського Полісся у XX – першій чверті XXI ст.,

виявити особливості її функціонування та трансформації в умовах міжетнічних комунікацій на основі екосистемного підходу. Кожен розділ дисертації послідовно висвітлює екосистемну парадигму традиційної культури національних спільнот окресленого регіону – від теоретичного осмислення її витоків до аналізу конкретних форм і механізмів не лише функціонування, а й міжетнічної взаємодії, окреслення точок рівноваги, криз і викликів, а також до визначення її культуротворчого потенціалу в умовах сучасних соціокультурних змін. Визначено основні напрями збереження екосистемної парадигми традиційної культури регіону, зокрема: сприяння локальним культурним ініціативам, розвиток музейної та архівної діяльності, залучення громад до процесів збереження культурної спадщини, а також інтеграцію традиційних практик у сучасний культурний простір. З'ясовано, що міжетнічна взаємодія та культурна комунікація виступають важливим ресурсом підтримання життєздатності традиційної культури, оскільки уможливають взаємне збагачення культурних традицій і формування спільного культурного середовища. Аргументовано, що ефективна стратегія захисту культурної спадщини має враховувати регіональну специфіку, історичні особливості розвитку етнічних громад та принципи культурного різноманіття. Висвітлено роль локальних культурних ініціатив, етнографічних досліджень, освітніх програм та діяльності культурних інституцій у збереженні й актуалізації традиційної культури національних спільнот регіону в умовах сучасних соціокультурних трансформацій. У дисертації: уперше обґрунтовано доцільність використання поняття «екосистемна парадигма традиційної культури» та екосистемного підходу для аналізу її функціонування в контексті міжетнічних комунікацій; здійснено комплексний аналіз міжетнічної взаємодії національних спільнот півдня Житомирського Полісся як чинника формування регіонального етнокультурного середовища; окреслено вплив міжетнічних контактів на трансформаційні процеси традиційної культури; визначено складові екосистемної парадигми традиційної культури та міжетнічної комунікації національних спільнот (суб'єктна, ціннісно-смилова, практико-діяльнісна, комунікативна, інституційна, середовищна (контекстуальна) та динамічно-трансформаційна); введено до наукового обігу нові фактичні матеріали щодо міжетнічної комунікації у повсякденних практиках, обрядовості та фольклорі національних спільнот зазначеного регіону; уточнено специфіку регіонального виміру цих взаємодій; набуло подальшого розвитку дослідження соціокультурних процесів у середовищі національних спільнот України кінця XX – першої чверті XXI ст.; окреслено уявлення про взаємозв'язок етнокультурних контактів і формування локального культурного середовища; теоретично осмислено вплив міжетнічної взаємодії на збереження і трансформацію традиційної культури. Ключові слова: етнічна культура, традиційна культура, загрожена культура, екосистемна парадигма традиційної культури, екосистемний підхід, міжетнічні комунікації, національні спільноти України, Житомирське Полісся, культурна спадщина, культурна пам'ять.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive culturological study of the ecosystem paradigm of the traditional culture of the national communities of Southern Zhytomyr Polissia in the context of interethnic communication during the 19th century and the first quarter of the 21st century. The study examines the historical prerequisites for the formation of the multicultural environment of the region, the peculiarities of interaction among ethnic communities, as well as the mechanisms of functioning, the causes of transformation, the challenges, and the strategies for preserving elements of the region's traditional culture under the conditions of sociocultural changes and the challenges of the first quarter of the 21st century. The object of the study is the traditional culture of the national communities of Southern Zhytomyr Polissia. The subject of the study comprises the processes of functioning, transformation, and interethnic communication of the traditional culture of the national communities of Southern Zhytomyr Polissia in the ecosystem dimension. The aim of the study is to carry out a comprehensive analysis of the traditional culture of the national communities of Southern Zhytomyr Polissia during the 20th century and the first quarter of the 21st century, and to identify the specific features of its functioning and transformation in the context of interethnic communication on the basis of the ecosystem approach. Each chapter of the dissertation consistently highlights the ecosystem paradigm of the traditional culture of the national communities of the outlined region – from the theoretical interpretation of its origins to the analysis not only of specific forms and mechanisms of functioning, but also of the forms and mechanisms of interethnic interaction, the identification of points of balance, crises, and challenges, as well as the determination of its culture-generating

potential under conditions of contemporary sociocultural change. The main directions for preserving the ecosystem paradigm of the region's traditional culture have been identified, including support for local cultural initiatives, the development of museum and archival activities, the involvement of communities in the processes of cultural heritage preservation, and the integration of traditional practices into the contemporary cultural space. It has been established that interethnic interaction and cultural communication serve as important resources for maintaining the viability of traditional culture, as they promote the mutual enrichment of cultural traditions and the formation of a shared cultural environment. It is argued that an effective strategy for the protection of cultural heritage should take into account regional specificity, the historical features of the development of ethnic communities, and the principles of cultural diversity. The role of local cultural initiatives, ethnographic research, educational programs, and the activities of cultural institutions in preserving and actualizing the traditional culture of the national communities of the region under conditions of contemporary sociocultural transformations is highlighted. Keywords: ethnic culture, traditional culture, endangered culture, ecosystem paradigm of traditional culture, ecosystem approach, interethnic communication, national communities of Ukraine, Zhytomyr Polissia, cultural heritage, cultural memory.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Сінельников В. І. Збереження історичної пам'яті як детермінанта культурно-мистецької діяльності національних спільнот Житомирщини. Культурологічний альманах. 2024. № 1. С. 384–390.
2. Сінельников В. І. Щодо визначення дефініції «екосистема традиційної культури» (в контексті міжетнічних комунікацій національних спільнот України). Fine Art and Culture Studies. 2025. № 1. С. 414–421.
3. Сінельников В. І. Міжетнічна комунікація національних спільнот як едифікатор формування екосистеми традиційної культури Житомирського Полісся. Питання культурології. 2025. Вип. 46. С. 214–230.
4. Сінельников В. І. Національні громади Житомирського Полісся: історико-культурологічний огляд міжетнічної взаємодії в контексті екосистемного підходу. Fine Art and Culture Studies. 2025. № 5. С. 432–440.
5. Сінельников В. І. Поховальна обрядовість старовірів Житомирщини та її музичне оформлення як артефакти традиційної екокультури регіону. Молода музикологія – 2022: наука і практика : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених, м. Київ, 10–11 листоп. 2022 р. Київ, 2022. С. 90–93.
6. Сінельников В. І. «Dom Polski» як осередок міжкультурної комунікації в поліетнічному просторі Житомирщини. Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука КНУКіМ – 2023 : матеріали Всеукр. звіт. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 24–25 листоп. 2023 р. Київ, 2023. С. 28–31.
7. Сінельников В. І. Культурно-мистецьке життя національної спільноти поляків Житомирщини в контексті сучасних соціокультурних практик. Молода музикологія: наука і практика – 2023 : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених. Київ, 2023. С. 135–144.

- 8. Сінельніков В. І. Творчість аматорських вокальних колективів національних спільнот Житомирщини в контексті міжетнічної комунікації. Музика в діалозі з сучасністю: освітні, мистецтвознавчі, культурологічні студії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 26–27 квіт. 2023 р. Київ, 2023. С. 223–226.
- 9. Сінельніков В. І. Традиційна культура національних меншин Житомирського Полісся в контексті сучасних соціокультурних практик. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 7–8 квіт. 2023 р. Київ, 2023. С. 313–318.
- 10. Сінельніков В. І. Культурно-історична акція «Захистимо пам'ять» на Житомирщині в контексті використання цифрових технологій в культурній індустрії. Інформаційні технології в соціокультурній сфері, освіті та економіці : Міжнар. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених, м. Київ, 24–25 квіт. 2024 р. Київ, 2024. С. 194–198.
- 11. Сінельніков В. І. Перші гімназії Житомира та їх роль у житті національних спільнот регіону (друга половина XIX – перша половина XX ст.). Філософія культурно-мистецької освіти : матеріали III Всеукр. наук. конф., м. Київ, 28 берез. 2024 р. Київ, 2024. С. 115–118.
- 12. Сінельніков В. І. Елементи екосистеми традиційної культури Житомирського Полісся в умовах міжетнічної комунікації. Культура, мистецтво, креативність: виклики сучасності. Молодіжна наука 2025 : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 26 листоп. 2025 р. Київ, 2025. С. 28–30.
- 13. Сінельніков В. І. Фольклор національних спільнот Житомирщини в контексті міжетнічних комунікацій: до питання збереження та ревіталізації загрожених культур. Українське народознавство та мистецтвознавство в контексті сучасних суспільних змін (наукова конференція пам'яті академіка НАН України Ганни Скрипник) : тези Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 16–17 верес. 2025 р. Київ, 2025. С. 230–233.
- 14. Сінельніков В. І. Музичний фольклор національних спільнот Житомирщини як об'єкт культурологічних досліджень. Музика в діалозі з сучасністю: освітні, мистецтвознавчі, культурологічні студії : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 10–11 квіт. 2025 р. Київ, 2025. С. 27–30.
- 15. Сінельніков В. І. Екосистема традиційної культури національних спільнот Житомирщини в контексті питання збереження загроженої культурної спадщини в Україні. Актуальні проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук в умовах сучасних соціокультурних трансформацій : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 27–28 берез. 2026 р. Київ, 2026. С. 186–189.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0124U003133

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурдичко Андрій Орестович

2. Andriy Furdychko

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2963-9794

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садовенко Світлана Миколаївна

2. Svitlana Sadovenko

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9166-5259

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Виткалов Володимир Григорович

2. Volodymyr H. Vytkaľov

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0625-8822

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поліщук Людмила Олександрівна
2. Liudmyla Polichshuk

Кваліфікація: к. культ., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4572-7647

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скаженик Маргарита Вікторівна
2. Marharyta V. Skazhenyk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8921-6144

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Петрова Ірина Владиславівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Петрова Ірина Владиславівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Крилова Оксана Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна